IV

(Akty prijaté pred 1. decembrom 2009 podľa Zmluvy o ES, Zmluvy o EÚ a Zmluvy o Euratome)

ROZHODNUTIE KOMISIE

z 20. mája 2008

o štátnej pomoci C 57/06 (ex NN 56/06, ex N 451/06) v súvislosti s financovaním viníc Hessische Staatsweingüter spolkovou krajinou Hesensko

[oznámené pod číslom K(2008) 1626]

(Iba nemecké znenie je autentické)

(Text s významom pre EHP)

(2010/394/ES)

KOMISIA EURÓPSKYCH SPOLOČENSTIEV,

so zreteľom na Zmluvu o založení Európskeho spoločenstva, najmä na jej článok 88 ods. 2 prvý pododsek,

po vyzvaní zúčastnených strán, aby predložili pripomienky v súlade s uvedeným článkom [1] a so zreteľom na tieto pripomienky,

keďže:

I. POSTUP

(1) Generálne riaditeľstvo pre poľnohospodárstvo a rozvoj vidieka (GR AGRI) preskúmalo v októbri 2003 a v novembri 2004 na základe prijatých sťažností financovanie viníc spoločnosti Hessische Staatsweingüter spolkovou krajinou Hesensko.

(2) V tejto súvislosti sa konali dve schôdze, a to 26. januára 2005 medzi hesenskými úradmi a pracovníkmi GR AGRI a 29. septembra 2005 medzi hesenským premiérom Kochom a komisárkou zodpovednou za poľnohospodárstvo a rozvoj vidieka. V nadväznosti na schôdzu z 29. septembra 2005 dostali hesenské úrady 13. októbra 2005 list od GR AGRI.

(3) Hesenské úrady poskytli GR AGRI listom z 25. januára 2005, 25. apríla 2005 a 12. decembra 2005 písomné informácie, na ktoré sa odkazuje.

(4) E-mailom zo 6. júla 2006 oznámilo Nemecko Komisii podľa článku 88 ods. 3 Zmluvy o ES financovanie novej vínnej pivnice prostredníctvom vlastného kapitálu. Na základe poskytnutých údajov bolo z dôvodov právnej istoty predložené oznámenie. Keďže časť prostriedkov už bola vyplatená pred týmto oznámením, bolo toto opatrenie zapísané do registra neoznámenej pomoci pod číslom NN 56/06. E-mailom z 21. septembra 2006 a 14. novembra 2006 poskytlo Nemecko dodatočné informácie.

(5) Listom z 20. decembra 2006 [K(2006) 6605 v konečnom znení] oznámila Komisia Nemecku svoje rozhodnutie začať konanie podľa článku 88 ods. 2 Zmluvy o ES v súvislosti s uvedeným opatrením.

(6) Rozhodnutie Komisie o začatí konania bolo uverejnené v *Úradnom vestníku Európskej únie* [2]. Komisia vyzvala ostatné zúčastnené strany, aby predložili svoje pripomienky v priebehu jedného mesiaca.

(7) Komisii boli doručené pripomienky zúčastnenej strany, ktorá listom z 15. februára 2007 požiadala o zachovanie dôvernosti.

(8) Nemecko dostalo pripomienky listom z 2. marca 2007 bez uvedenia totožnosti zúčastnenej strany. Listom zo 7. marca 2007 zúčastnená strana zrušila žiadosť o zachovanie dôvernosti. E-mailom zo 4. apríla 2007 oznámilo Nemecko ďalšie informácie.

II. VŠEOBECNÝ POPIS

(9) Spoločnosť Hessische Staatsweingüter GmbH Kloster Eberbach so sídlom v meste Eltville am Rhein prevádzkuje podľa predložených informácií na ploche s výmerou približne 190 hektárov najväčšiu vinicu v Nemecku a zameriava sa na výrobu vysoko kvalitných vín, najmä rizlingu, a v čoraz väčšej miere aj červeného vína. 100 % vlastníkom tejto spoločnosti je spolková krajina Hesensko.

[1] Ú. v. EÚ C 19, 27.1.2007, s. 2.

[2] Pozri poznámku pod čiarou 1.

(10) Obchod s vínom spolkovej krajiny Hesensko sa do roku 1998 vykonával ako súčasť všeobecnej správy [*kameralistické riadenie hospodárstva*] a do roku 2003 bol v prevádzke spolkovej krajiny [*Landesbetrieb*]. V súvislosti s financovaním spoločnosti Hessische Staatsweingüter je potrebné preskúmať niekoľko opatrení:

Opatrenia prijaté pred 31. decembrom 2002

(11) Do roku 2003 vykazovala spoločnosť Hessische Staatsweingüter straty. Tieto straty uhrádzala spolková krajina.

(12) Pred oznámením Nemecka predložili hesenské úrady rozsiahle informácie týkajúce sa pridelenia finančných prostriedkov od spolkovej krajiny Hesensko spoločnosti Hessische Staatsweingüter v rokoch 1995 – 2002.

(13) V rámci *kameralistického riadenia hospodárstva* sa prevádzka spoločnosti Hessische Staatsweingüter viedla v rozpočte spolkovej krajiny pod kapitolou 09 35, resp. 03 35. Straty spoločnosti Hessische Staatsweingüter uhradila spolková krajina Hesensko globálne v rámci jednotlivých ročných rozpočtov.

(14) Podľa predložených informácií patrila architektonická a kultúrna pamiatka, kláštor Eberbach, ktorý bol kedysi opátstvom cisterciánov, takisto k spoločnosti Hessische Staatsweingüter. Náklady na údržbu a správu kláštora sa preto pripísali spoločnosti Hessische Staatsweingüter. Na základe predložených informácií sa kláštor v súčasnosti prevádzkuje ako nezávislá verejnoprávna nadácia.

(15) Podľa predložených informácií dosiahla spoločnosť Hessische Staatsweingüter za obdobie 1995 až 1997 tieto hospodárske výsledky:

(v DEM)

	1995	1996	1997
Príjmy	10 424 594	10 970 002	12 043 717
Výdavky	11 637 419	11 889 731	12 330 538
Výsledok	– **1 212 825**	– **919 729**	– **286 821**

(16) Hesenské úrady uviedli, že by sa nemali zohľadňovať výdavky súvisiace s údržbou a správou kláštora Eberbach potrebné na vypočítanie celkovej sumy pomoci poskytnutej pre obchod s vínom spoločnosti Hessische Staatsweingüter zo strany spolkovej krajiny Hesensko.

(17) Príjmy a výdavky kláštora Eberbach, ktoré boli pripísané spoločnosti Hessische Staatsweingüter, boli podľa predložených informácií zaradené do osobitnej skupiny [*Tittelgruppe 72*], a preto ich možno jednoznačne oddeliť.

(18) Podľa hesenských úradov sa z účtov spoločnosti Hessische Staatsweingüte okrem toho uhrádzali výdavky na iné verejné služby nepriamo súvisiace s prevádzkou vinárskeho podniku, najmä reprezentačné ochutnávky vína v krajinskom sneme a krajinskej vláde, ako aj investície súvisiace s opatreniami týkajúcimi sa pozemkových úprav. Podľa predložených informácií sa uvedené výdavky nachádzajú vo vysvetlivkách ku kapitole 09 35, resp. 03 35 ročnej účtovnej závierky.

(19) Na základe toho by sa mali príspevky spolkovej krajiny Hesensko poskytnuté na obchod s vínom spoločnosti Hessische Staatsweingüter podľa hesenských úradov upraviť nasledujúcim spôsobom:

(v DEM)

	1995	1996	1997
Výsledok	– 1 212 825	– 919 729	– 286 821
Príjmy kláštora Eberbach	570 825	826 672	966 948
Výdavky kláštora Eberbach	1 344 793	1 331 987	1 533 826
Opravná položka pre kláštor Eberbach	773 968	505 315	566 878
Reprezentačné ochutnávky vína (spolu)	140 000	140 000	140 000
Pozemkové úpravy	63 918	99 568	47 963
Oprava výdavkov, ktoré nesúvisia s prevádzkou	203 918	239 568	187 963
Upravená celková suma	– 234 939	– 174 846	468 020
Upravené príspevky v EUR	120 122	89 397	—

(20) Na základe predložených informácií získala spoločnosť *Landesbetrieb Hessische Staatsweingüter* (ktorá bola založená 1. januára 1998 ako samostatný celok spolkovej správy bez právnej subjektivity) príspevky na prevádzku, ktorých súčasť tvorili dotácie na prevádzku a dotácie na reprezentačné účely spolkovej krajiny (paušály na ochutnávky vína v hesenskom sneme a krajinskej vláde Hesenska).

(21) Podľa informácií, ktoré poskytli hesenské úrady, možno za obdobie 1998 až 2002 považovať ako relevantné príspevky pre spoločnosť Hessische Staatsweingüter nasledujúce sumy:

(v DEM)

	1998	1999	2000	2001	2002
Príspevky na prevádzku	145 000	670 000	100 000	120 000	61 400
z toho príspevky na reprezentačné výdavky	65 000	100 000	100 000	120 000	61 400
Relevantné príspevky	80 000	570 000	—	—	—
Relevantné príspevky v EUR	40 903	291 436	—	—	—

(22) Podľa hesenských údajov možno relevantné príspevky za obdobie 1995 až 2002 zhrnúť takto:

v EUR

Kameralistické riadenie hospodárstva	1995 – 1997	209 520
Prevádzka spolkovej krajiny	1998 – 2002	332 339
Spolu za obdobie	1995 – 2002	541 859

Reštrukturalizácia obchodu s vínom spolkovej krajiny Hesensko

(23) Na prípravu reštrukturalizácie obchodu s vínom vypracovala spoločnosť Hessische Staatsweingüter na žiadosť spolkovej krajiny Hesensko od augusta do novembra 2001 spolu s výskumným inštitútom Geisenheim strategický dokument s názvom *Situationsanalyse und Entwicklungsperspektiven* (Analýza situácie a perspektívy rozvoja), ktorý obsahoval rôzne scenáre súvisiace s prípadným ďalším rozvojom spoločnosti Staatsweingüter. V tomto dokumente boli navrhnuté dve možné právne formy pre obchod s vínom (s. r. o. alebo nadácia). Vzhľadom na podnikateľskú stratégiu patrila medzi tieto možnosti celková obnova starej vínnej pivnice, resp. výstavba novej vínnej pivnice.

(24) Na základe tohto dokumentu bol v júni 2002 pre jednotlivé scenáre vypracovaný podnikateľský plán. Scenár „súčasný stav" počítal s postupným obnovením starých priestorov v meste Eltville počas nadchádzajúcich desiatich rokov s nákladmi vo výške približne 6,7 milióna EUR. Možnosť „súčasný stav" by však obchodu s vínom nepriniesla rentabilitu. Podľa podnikateľského plánu by na financovanie spoločnosti Staatsweingüter v nasledujúcich desiatich rokoch bolo od spolkovej krajiny Hesensko potrebné získať spolu približne 14,3 milióna EUR (vrátane úhrady schodku z predchádzajúcej obchodnej činnosti od roku 2000), ako aj výnosy z predaja nepotrebného majetku vo výške približne 7,7 milióna EUR. Obchod s vínom by tak ešte v roku 2011 dosiahol ročný deficit vo výške približne 2 milióny EUR.

(25) Druhá strategická možnosť, konkrétne výstavba novej vínnej pivnice na pôvodnej ploche v Eltville, sa z hospodárskeho hľadiska vyhodnotila ako najmenej výhodná možnosť, pričom sa už ďalej nezohľadňovala.

(26) Jediná strategická možnosť, ktorá by podľa podnikateľského plánu viedla k dlhodobej rentabilite, je výstavba novej vínnej pivnice na nádvorí podniku na panstve Steinberg a preloženie správy spoločnosti Hessische Staatsweingüter a jej vínotéky do kláštora Eberbach. Pri tejto možnosti sa vychádzalo zo skutočnosti, že spolková krajina by musela prevziať záväzky, ktoré do konca roka 2002 vyplynuli z obchodu s vínom. Investičné náklady na novú vínnu pivnicu by predstavovali spolu 15 miliónov EUR a čiastočne by sa mali financovať prostredníctvom predaja nepotrebných pozemkov a sčasti prostredníctvom externého kapitálu. Podľa modelu podnikateľského plánu by spoločnosť Hessische Staatsweingüter mohla prvý hrubý zisk dosiahnuť v rozpočtovom roku 2006/2007 a v rozpočtovom roku 2008/2009 prvý pozitívny peňažný tok. Príspevky spolkovej krajiny potrebné na pokrytie peňažného toku v prvých rokoch reštrukturalizácie od roku 2003 by celkovo predstavovali približne 4,3 milióna EUR.

(27) Na základe zmeny situácie na trhu a ostatných podmienok (o. i. v dôsledku všeobecnej hospodárskej situácie v Nemecku a povodní) bolo potrebné v septembri 2002 aktualizovať podnikateľský plán z júna 2002 a upraviť finančný model. Podľa upraveného modelu by v dôsledku omeškania pri dosahovaní rentability spoločnosti Hessische Staatsweingüter bolo nevyhnutné získať ďalšie príspevky od spolkovej krajiny vo výške približne 3,4 milióna EUR.

(28) Na základe rozhodnutia kabinetu z 10. decembra 2002 sa krajinská vláda Hesenska rozhodla obchod s vínom s platnosťou od 1. januára 2003 zmeniť na spoločnosť s ručením obmedzeným, teda Hessische Staatsweingüter GmbH Kloster Eberbach (ďalej len „spoločnosť"). Hesenské úrady označujú tento proces ako „formálna privatizácia". Kabinet okrem toho rozhodol o výstavbe novej vínnej pivnice na nádvorí podniku na panstve Steinberg a o preložení správy z mesta Eltville do mesta Eberbach (realizácia tretej strategickej možnosti uvedenej v podnikateľskom pláne).

(29) Obežné aktíva a hnuteľný prevádzkový investičný majetok bývalej spoločnosti Landesbetrieb Hessische Staatsweingüter v celkovej výške približne 7,3 milióna EUR, ako aj niektoré krátkodobé záväzky a podlžnosti, prevzala spoločnosť. Nehnuteľný prevádzkový investičný majetok (spravované pozemky a budovy) bol prepísaný na „Betrieb gewerblicher Art" (obchodnú inštitúciu založenú podľa verejného práva, ktorej 100 % vlastníkom je spolková krajina) a spoločnosť si ho prenajíma. Podľa poskytnutých informácií bolo nájomné stanovené na základe dvoch znaleckých posudkov týkajúcich sa výpočtu nájomnej hodnoty, ktoré predložili hesenské úrady.

(30) Podľa informácií, ktoré poskytli hesenské úrady, chcela spolková krajina [*Land*] Hesensko spoločnosti poskytnúť v rámci rozsiahleho investičného plánu dostatočné množstvo kapitálu, aby zabezpečila jej strednodobú a dlhodobú rentabilitu na medzinárodných trhoch s vínom bez financovania zo strany štátu.

(31) Do konca roka 2002 predstavovali záväzky prevádzky [*Landesbetrieb*] voči spolkovej krajine Hesensko 1 792 000 EUR. Tieto záväzky uhradila spolková krajina k 31. decembru 2002 na základe príslušného odhadu v dodatku k rozpočtu na rok 2002.

(32) Pri svojom založení v januári 2003 získala spoločnosť od spolkovej krajiny Hesensko najprv 1 milión EUR (upísané základné imanie spoločnosti). Vlastný kapitál novozaloženej spoločnosti pozostával z prevodu aktív (a niektorých záväzkov), odpisu dlhov a počiatočnej kapitálovej injekcii, a to vo výške približne 7,6 milióna EUR (približne 91 % účtovnej súvahy).

(33) Koncom roka 2003 bolo prijaté rozhodnutie o poskytnutí ďalšieho kapitálového vkladu vo výške 1,225 milióna EUR. Táto suma bola vyplatená v splátkach vo výške 400 000 EUR dňa 2. apríla, 300 000 EUR dňa 28. júna, 125 000 EUR dňa 11. augusta a 100 000 EUR dňa 15. septembra 2004. Posledná splátka vo výške 300 000 EUR bola vyplatená 27. februára 2006. Tento poskytnutý kapitál bol v súvahe spoločnosti zaúčtovaný ako kapitálová rezerva.

(34) Podnikateľský plán zo septembra 2002 sa znovu aktualizoval vo februári 2003 (podnikateľský plán z 26. februára 2003 rozšírený o kompletný plán ziskov a strát) a následne znovu v novembri 2003 (podnikateľský plán z 28. novembra 2003). Podnikateľský plán z 28. novembra 2003 predpokladal prvý pozitívny EBITDA ([3]) už v rozpočtovom roku 2007, prvý pozitívny peňažný tok v roku 2010 a ročné prebytky od roku 2014. Na základe poskytnutých informácií by predložený finančný model viedol v roku 2016 k dosiahnutiu návratnosti vlastného kapitálu (založenej na hospodárskom výsledku pred zdanením) vo výške viac ako 3 %, ktorá by od roku 2019 dosiahla úroveň vo výške viac ako 7 %.

(35) V tejto súvislosti predložili hesenské úrady Komisii posudok týkajúci sa postavenia na trhu a rentability porovnateľných vinárskych podnikov v Nemecku a Európskej únii (krátky posudok – Postavenie na trhu a rentabilita vinárskych podnikov v Nemecku a Európskej únii porovnateľných s vinicou Hessische Staatsweingüter Kloster Eberbach GmbH v Eltville; prof. Dr. Dieter Hoffmann, Výskumný ústav Geisenheim, apríl 2005; ďalej len „posudok prof. Hoffmanna“). Na vypracovanie tejto správy použil Výskumný ústav Geisenheim pravidelne vypracúvané podnikové analýzy viac ako 130 vinárskych podnikov s cieľom stanoviť priemerné údaje o rentabilite v tomto odvetví.

(36) Podľa posudku, ktorý vypracoval prof. Hoffmann, majú vinárske podniky a prípadní majitelia mimo tohto odvetvia záujem o dlhodobé a cenovo stabilné zhodnotenie vlastného kapitálu. Pre obdobie 1992 až 2003 vyplynula z analýzy v prípade všetkých skúmaných vinárskych podnikov priemerná návratnosť kapitálu vo výške 1,9 %. Najvýnosnejšie vinárske podniky dosahovali priemernú návratnosť kapitálu vo výške 11,7 %. Podľa predložených informácií nemožno skúmané najvýnosnejšie vinárske podniky priamo porovnávať so spoločnosťou Hessische Staatsweingüter, pretože ide o rodinné podniky a údaje o rentabilite je potrebné upraviť o personálne náklady na externú správu. Z tejto úpravy (pri zohľadnení nákladov na technický a obchodný riadiaci personál) vyplýva, že najvýnosnejšie vinárske podniky dosahujú návratnosť vlastného kapitálu vo výške približne 2 % (1992 – 2003), resp. 3 % (1998 – 2003). Tieto hodnoty je podľa hesenských úradov potrebné zohľadniť v prípade financovania spoločnosti Hessische Staatsweingüter ako porovnávacie kritériá.

([3]) Zisk pred započítaním úrokov, daní, odpisov a amortizácie.

(37) V posudku prof. Hoffmanna sa obdobie na dosiahnutie zlomového bodu pri reštrukturalizácii vinárskych podnikov alebo pri dlhodobých investíciách väčšieho rozsahu odhaduje na minimálne 10 a v priemere na 10 až 15 rokov.

(38) Hesenské úrady uviedli, že predložené finančné modely sú vypracované na veľmi konzervatívnom plánovacom základe. Podľa predložených údajov preskúmala podnikateľský plán z 26. februára 2003 akciová spoločnosť KPMG Deutsche Treuhand-Gesellschaft (KPMG), ktorá ho v zmysle najhoršieho scenára označila za veľmi konzervatívny.

Financovanie novej vínnej pivnice prostredníctvom vlastného kapitálu

(39) Spolková krajina Hesensko poskytla spoločnosti Hessische Staatsweingüter GmbH Kloster Eberbach ďalší kapitál na výstavbu novej podzemnej vínnej pivnice. Podľa predložených informácií predstavuje táto investícia rozhodujúce opatrenie na dosiahnutie strednodobej a dlhodobej rentability spoločnosti (pozri odôvodnenia 23 až 25) a vzhľadom na štrukturálne nedostatky starej vínnej pivnice v Eltville je potrebná na zachovanie kvality vína a splnenie medzinárodných potravinových noriem. Nová vínna pivnica bude postavená na nádvorí podniku na panstve Steinberg.

(40) Celková investícia vo výške približne 15 miliónov EUR bude čiastočne financovaná prostredníctvom kapitálového vkladu spolkovej krajiny Hesensko. Na rozdiel od pôvodného plánu reštrukturalizácie nebude financovanie prostredníctvom vlastného kapitálu vo výške 7,5 milióna EUR, ktoré bolo oznámené 6. júla 2006, poskytnuté ako vklad z čisto vlastného kapitálu, ale vo forme akcionárskej pôžičky.

(41) Táto akcionárska pôžička je založená na ročnej pevnej úrokovej sadzbe vo výške 3,7 % s možnosťou kapitalizácie ročných úrokov od roku 2014, resp. 2015 (to znamená splatenie 50 % pripísaných úrokov a zložených úrokov v roku 2014, resp. 2015).

(42) Okrem toho sa táto akcionárska pôžička podieľa na ročnom zisku príslušnou sadzbou v pomere k upísanému základnému imaniu spoločnosti až do výšky 25 % nezaplatenej sumy pôžičky. V októbri 2006 sa sadzba podielu na zisku pohybovala vo výške 88 %.

(43) Akcionárska pôžička sa od roku 2021 amortizuje vo výške 5 % ročne.

(44) Akcionárska pôžička sa vypláca v súlade s požiadavkami obchodného vedenia spoločnosti podľa postupu prác investičného projektu.

(45) Podľa predložených informácií bola prvá splátka vo výške 300 000 EUR v súvislosti s plánovaním novej vínnej pivnice vyplatená už v auguste 2004. Ostatné splátky v celkovej výške 2,3 milióna EUR boli v súvislosti s výstavbou novej vínnej pivnice vyplatené v období od marca do septembra 2006. Tieto finančné prostriedky boli poskytované ako príspevok v rámci dvoch rozhodnutí [*Bescheide*] hesenského ministerstva pre životné prostredie, vidiek a ochranu spotrebiteľa od 22. decembra 2004 a od 21. júla 2006 v celkovej sume vo výške 1,2 milióna EUR, resp. 6,3 milióna EUR, ktoré boli určené na výdavky súvisiace s výstavbou novej vínnej pivnice. Podľa informácií, ktoré poskytlo Nemecko e-mailom zo 14. novembra 2006, by sa tieto rozhodnutia mali zrušiť a prostriedky vyplatené na základe týchto rozhodnutí súvisiace s výstavbou novej vínnej pivnice by sa mali zahrnúť do akcionárskej pôžičky za stanovených podmienok.

(46) E-mailom zo 16. novembra 2006 bol Komisii doručený podnikateľský plán spoločnosti, aktualizovaný 16. októbra 2006, v ktorom sa vychádza z pôvodného plánovania na obdobie 2004 – 2020 a v ktorom sa odrážajú finančné náklady na novú vínnu pivnicu. V súlade s týmto podnikateľským plánom, ktorý bol vypracovaný na obdobie od roku 2006 do roku 2020, resp. 2025 a ktorý pre poskytnutý kapitál predpokladá garantované pevné úročenie vo výške 3,7 %, možno z hospodárskeho výsledku od roku 2010 očakávať pozitívny peňažný tok ([4]). Prebytky by sa mali dosiahnuť od roku 2014.

(47) V podnikateľskom pláne sa na rok 2014 predpokladá celkové zúročenie akcionárskej pôžičky (vrátane pevnej minimálnej ziskovosti investície vo výške 3,7 %) vo výške 4,3 %, ktoré v roku 2020 dosiahne úroveň viac ako 13 %.

(48) Podľa predložených údajov spoločnosť vo svojich prvých dvoch rokoch prevádzky 2004 a 2005 značne presiahla plánovaný obrat aj zisk.

(49) Zvyšné financovanie novej vínnej pivnice sa pokryje prostredníctvom pôžičky z komerčnej banky. Príslušný návrh úveru od banky Commerzbank AG (s prefinancovaním úverovou inštitúciou *Kreditanstalt für Wiederaufbau*) bol Komisii predložený v e-maile z 22. septembra 2006 na informačné účely. Obsahuje bežné doložky, medzi nimi aj doložku o možnosti vplyvu ([5]) a požiadavku minimálneho podielu vlastných zdrojov vo výške 30 % počas trvania pôžičky.

Dôvody na začatie konania podľa článku 88 ods. 2 Zmluvy o ES zo strany Komisie

(50) V liste z 20. decembra 2006 [K(2006) 6605 v konečnom znení], ktorým Komisia oznámila Nemecku svoje rozhodnutie o začatí formálneho zisťovania, skonštatovala, že spolková krajina Hesensko poskytla spoločnosti Hessische Staatsweingüter prostredníctvom trvalej úhrady strát z obchodu s vínom v období pred rokom 2003 výhodu, ktorá na základe uvedeného opatrenia predstavuje štátnu pomoc v zmysle článku 87 ods. 1 Zmluvy o ES.

(51) Okrem toho vyjadrila pochybnosti, že spolková krajina Hesensko v súvislosti s prvými dvoma kapitálovými vkladmi vo výške 1 milión EUR, resp. 1,225 milióna EUR konala ako investor v trhovom hospodárstve.

(52) Ďalej skonštatovala, že je možné vyvodiť záver, že spolková krajina Hesensko konala ako súkromný investor, keď poskytla akcionársku pôžičku spoločnosti Hessische Staatsweingüter GmbH na samostatnom základe.

(53) Ako však Komisia ďalej uviedla, financovanie vínnej pivnice prostredníctvom vlastného kapitálu je potrebné považovať za následnú investíciu spolkovej krajiny Hesensko a naskytuje sa otázka, či súkromný investor po uhradení minulých strát spoločnosti a poskytnutí ďalšieho kapitálu v celkovej výške 2,225 milióna EUR poskytne pre novú vínnu pivnicu za podmienok stanovených v akcionárskej pôžičke financovanie prostredníctvom vlastného kapitálu vo výške 7,5 milióna EUR.

III. PRIPOMIENKY ZÚČASTNENÝCH STRÁN

(54) Listom z 15. februára 2007 boli Komisii doručené pripomienky *Interessensgemeinschaft der Rheingauer Winzer* (záujmovej skupiny vinárov z oblasti Rheingau) (ďalej len „zúčastnená strana“), ktorá najprv požiadala o zachovanie dôvernosti, ale túto žiadosť neskôr listom zo 7. marca 2007 stiahla.

([4]) V predloženom podnikateľskom pláne sa na vypočítanie peňažného toku upravil ročný zisk/ročná strata len o odpisy ako bezhotovostný náklad.

([5]) Ustanovenie, podľa ktorého môže banka požadovať (dodatočné) bankové záruky pre pôžičku, ak podiel spolkovej krajiny Hesensko v spoločnosti Hessische Staatsweingüter GmbH klesne pod 51 %.

(55) Pripomienky zúčastnenej strany, ktorá vyjadrila námietky voči výstavbe novej vínnej pivnice spoločnosti Hessische Staatsweingüter, sa týkali štyroch oblastí: Prípravnej fázy 2002 – 2006, nedostatkov podnikateľského plánu, investícií neuvedených v podnikateľskom pláne a výnimiek podľa článku 87 Zmluvy o ES.

Prípravná fáza 2002 – 2006

(56) Podľa zúčastnenej strany bolo možné ešte pred financovaním novej vínnej pivnice stanoviť, že vláda spolkovej krajiny Hesensko nekonala ako investor v trhovom hospodárstve. Na podloženie tohto tvrdenia uviedla nasledujúce skutočnosti:

a) Členov dozornej rady spoločnosti tvoria takmer výlučne členovia verejnej správy. Len jeden člen pochádza z oblasti voľného hospodárstva.

b) Nezohľadnila sa alternatíva k výstavbe novej vínnej pivnice (t. j. renovácia starej vínnej pivnice).

c) Ostatné nemecké vinice, najmä vinice patriace do spolkovej krajiny Porýnie-Falcko, ktoré už desaťročia nedosahovali žiadnu rentabilitu a nakoniec sa predali, neboli zohľadnené na podobné účely.

d) Predchádzajúce kapitálové vklady boli poskytnuté bez požiadaviek na výnosnosť (čo poukazuje na to, že krajinská vláda a dozorná rada neverili v hospodársku produktivitu spoločnosti Hessische Staatsweingüter).

e) Vklad vlastného kapitálu na financovanie novej vínnej pivnice sa zmenil na akcionársku pôžičku až po kontakte s Komisiou.

(57) Zúčastnená strana okrem toho kladie otázku, do akej miery sa v období 2005/2006 dospelo prostredníctvom prípadných mimoriadnych výnosov k dosiahnutiu cieľa spoločnosti.

Nedostatky podnikateľského plánu

(58) Podľa zúčastnenej strany nemožno na základe podnikateľského plánu z októbra 2006, ktorý zahŕňa akcionársku pôžičku, doložiť, že kapitálové vklady z roku 2003 a 2004 a financovanie novej vínnej pivnice prostredníctvom vlastného kapitálu sa realizovali pri zohľadnení zásady investora v trhovom hospodárstve. Na podloženie tohto tvrdenia uviedla nasledujúce skutočnosti:

a) V podnikateľskom pláne nebola zohľadnená možnosť kolísania výnosov a kvality.

b) V podnikateľskom pláne sa vychádza z toho, že sa celkové množstvo výroby predá (kým vzhľadom na stratu a riziko straty kvality by sa musela uviesť zrážka vo výške 3 %).

c) Riziká súvisiace s dokúpením hrozna, muštu a vína vyplývajúce z kolísania trhu neboli v podnikateľskom pláne uvedené.

d) Nezohľadnilo sa financovanie takýchto externých nákupov.

e) V podnikateľskom pláne sa nerozlišuje medzi predajnými cenami pre vína vlastnej výroby a cenami pre vína z dokúpených zdrojov (podľa zúčastnenej strany by sa v podnikateľskom pláne cena pre vína vyrobené z dokúpených zdrojov musela zvýšiť maximálne o 5 EUR).

f) Odhady príjmov z predaných výrobkov nie sú reálne, pretože neodrážajú očakávaný vývoj cien za fľaškový tovar.

g) Podľa zúčastnenej strany nie je zrejmé, či sa v podnikateľskom pláne zohľadnilo financovanie náhradných investícií prostredníctvom odpisovaných súm.

(59) Na základe uvedených skutočností predložila zúčastnená strana pre rok 2014 alternatívny odhad. Pri zrážke 3 % na vlastnú výrobu v objeme 1,1 milióna litrov, predajnej cene za 300 000 litrov vína z dokúpených zdrojov v cene 5 EUR a spotrebe materiálu na liter v cene 1,80 EUR by výsledkom bežnej hospodárskej činnosti spoločnosti v roku 2014 bola strata vo výške 900 000 EUR namiesto predpokladaného zisku vo výške 164 000 EUR. Podľa zúčastnenej strany je tento podnikateľský plán veľmi nestabilný a v dostatočnej miere nezohľadňuje prípadnú fluktuáciu.

Náklady na správu a vínotéku, ktoré nie sú uvedené v podnikateľskom pláne

(60) Podľa informácií, ktoré poskytla zúčastnená strana, zostáva správa a vínotéka spoločnosti Hessische Staatsweingüter v kláštore Eberbach, ktorý sa zreštauruje. Zúčastnená strana vyjadruje námietky, že náklady na toto reštaurovanie nie sú zahrnuté v podnikateľskom pláne. Podľa zúčastnenej strany nie je vylúčené, že na základe krížových dotácií sa bude uhrádzať nižšie nájomné.

(61) Zúčastnená strana ďalej namieta, že súkromní vinári budú môcť využívať vínotéku v kláštore len v obmedzenom rozsahu ako miesto predaja.

Výnimky podľa článku 87 Zmluvy o ES

(62) Podľa zúčastnenej strany nemôže krajinská vláda Hesenska na dosiahnutie schválenia svojho finančného plnenia ako pomoci prípustnej podľa článku 87 Zmluvy o ES uplatniť nasledujúce argumenty:

a) príklad prevzatý od spoločnosti Hessische Staatsweingüter pre oblasť súkromného vinohradníctva (čo zúčastnená strana poprela);

b) plnenie úloh v oblasti výskumu vinohradníctva štátnym výskumným ústavom v meste Geisenheim (podľa zúčastnenej strany k tomu môže dôjsť aj v spolupráci so súkromnými prevádzkami);

c) potreba zachovania kultúrnej krajiny a najmä oblastí s vysokým sklonom (podľa informácií, ktoré poskytla zúčastnená strana, spoločnosť Staatsweingüter obhospodaruje len 20 % všetkých oblastí s vysokým sklonom v danom regióne.

IV. **PRIPOMIENKY NEMECKA**

(63) Dňa 4. apríla 2007 boli Komisii doručené pripomienky Nemecka. V nich sa dodržiava členenie pripomienok zúčastnenej strany a obsahujú argumenty týkajúce sa štyroch oblastí: krajinská vláda Hesenska konajúca ako investor v trhovom hospodárstve; primeranosť podnikateľského plánu; zohľadnenie umiestnenia v kláštore Eberbach v podnikateľskom pláne; irelevantnosť odôvodnení pre zlučiteľnosť pomoci. Okrem toho informujú o predaji pozemkov bývalej štátnej prevádzky [*Landesbetrieb*].

Krajinská vláda Hesenska konala ako investor v trhovom hospodárstve

(64) Podľa Nemecka konala krajinská vláda Hesenska ešte pred výstavbou novej vínnej pivnice ako investor v trhovom hospodárstve. Argumenty uvedené v pripomienkach tretej strany sú z vecného hľadiska nesprávne a z právneho hľadiska irelevantné. Nemecko na podloženie tohto tvrdenia uviedlo nasledujúce skutočnosti:

a) Spolková krajina Hesensko ako jediný spoločník spoločnosti vymenovala do dozornej rady svojich zástupcov v súlade s konaním každého súkromného investora. Okrem toho bol ako externý znalec do dozornej rady prijatý aj zástupca z oblasti hospodárstva.

b) Rozhodnutie preložiť centrálu a vybudovať novú vínnu pivnicu bolo prijaté z hospodárskych dôvodov a je založené na analýze možných strategických konceptov.

c) Krajinská vláda Hesenska sa v súlade so zásadou investora v trhovom hospodárstve zamerala na ostatné súkromné priemerné či dokonca najvýnosnejšie vinice (a nie, ako tvrdí zúčastnená strana, na ostatné neziskové vinice).

(65) Podľa Nemecka je hospodársky rozvoj spoločnosti v súlade s podnikateľským plánom. V roku 2005 neboli dosiahnuté žiadne mimoriadne výnosy. Plánovanie obratu sa presiahlo o 500 000 EUR. Napriek vyšším mimoriadnym prevádzkovým výnosom z dôvodu úhrady škôd z poistného spôsobených povodňou vznikli aj vyššie personálne a vecné náklady v súvislosti s týmito škodami.

(66) Podľa informácií, ktoré poskytlo Nemecko, zodpovedá hospodársky výsledok za rok 2006 napriek slabej úrode v rokoch 2005 (o 21 % menej ako v roku 2004) a 2006 (o 32 % menej ako v roku 2004) podnikateľskému plánu.

(67) Na základe predložených informácií boli obe rozhodnutia, v rámci ktorých boli vyplatené prvé splátky na financovanie novej vínnej pivnice, zrušené, a celková suma vo výške 7,5 milióna EUR bola poskytnutá ako akcionárska pôžička. Prostriedky, ktoré sa už vyplatili, budú so spätnou platnosťou a za rovnakých podmienok začlenené do tejto pôžičky. Rozpočet spolkovej krajiny bol na základe toho príslušne upravený.

Podnikateľský plán je primeraný

(68) Podľa Nemecka je podnikateľský plán primeraný a založený na konzervatívnych a reálnych odhadoch. Na podloženie tohto tvrdenia boli uvedené nasledujúce skutočnosti:

a) Pri plánovaní výroby sa ako základ zohľadnili priemerné výnosy pri priemernej úrode (zohľadnenie dobrej aj zlej úrody, ako aj straty). Plánované množstvo výroby sa pohybuje pod hranicou priemerného množstva výroby vinárskych podnikov v oblasti Rheingau.

b) Plánovanie dokúpenia zdrojov je odôvodnené. Spoločnosť nenakupuje na základe zmluvy o prenájme a zmluvy o prevádzke víno, ale hrozno. Náklady na dokúpenie sú v podnikateľskom pláne plne zohľadnené. Riziko súvisiace s kvalitou a množstvom presne zodpovedá riziku vlastnej výroby. Víno vyrobené z hrozna dokúpeného v rámci zmluvy o prenájme a zmluvy o prevádzke sa môže predávať pod názvom a značkou spoločnosti (plnené výrobcom). Podnikateľský plán zohľadňuje aj prechodný čiastočný voľný stav novej vínnej pivnice počas obdobia 2007 – 2010.

c) Výpočet predaja výrobkov je založený na správnych základných odhadoch. Prostredníctvom degresie fixných nákladov a zvýšenia efektívnosti sa ušetria náklady, ktoré sa čiastočne mohli realizovať v rokoch 2005/2006.

d) Podnikateľský plán, ako tvrdí spoločnosť KPMG, je založený na reálnych a konzervatívnych odhadoch. Realizovateľnosť podnikateľského plánu potvrdzuje aj skutočnosť, že banka Commerzbank poskytla komerčnú pôžičku na čiastočné financovanie výstavby novej vínnej pivnice.

e) Náhradné investície sú v podnikateľskom pláne zohľadnené ako kapitálové výdavky a odpisy.

Náklady na umiestnenie v kláštore Eberbach sú v podnikateľskom pláne plne zohľadnené

(69) Podľa predložených informácií neslúži reštaurovanie kláštora Eberbach, ktoré bude pravdepodobne trvať viac ako 25 rokov, na hospodársku podporu spoločnosti, ale na zachovanie kultúrnej pamiatky. Spoločnosť si prenajme miestnosti na umiestnenie svojej správy a vínotéky za trhových podmienok. Zmluva medzi spoločnosťou a nadáciou kláštor Eberbach doteraz nebola uzatvorená. Odhadované nájomné je v podnikateľskom pláne zohľadnené.

Odôvodnenia, ktoré uviedla zúčastnená strana, sú irelevantné

(70) Podľa predložených informácií nepredstavuje financovanie novej vínnej pivnice štátnu pomoc v zmysle článku 87 ods. 1 Zmluvy o ES, pretože krajinská vláda Hesenska konala ako súkromný investor. Argumenty, v prípade ktorých sa zúčastnená strana domnieva, že by ich spolková krajina Hesensko mohla predložiť na odôvodnenie prípadnej pomoci, nie sú preto v danom prípade relevantné.

Predaj pozemkov bývalej prevádzky

(71) Nemecko okrem toho Komisii oznámilo, že pozemky bývalej prevádzky v hodnote 2 959 675 EUR boli predané a výnos z predaja sa vrátil do rozpočtu spolkovej krajiny.

V. HODNOTENIE POMOCI

Uplatniteľnosť pravidiel o štátnej pomoci

(72) Spoločnosť Hessische Staatsweingüter sa zaoberá výrobou a predajom vína. Podľa článku 71 nariadenia Rady (ES) č. 1493/1999 zo 17. mája 1999 o spoločnej organizácii trhu s vínom [6] sa články 87, 88 a 89 Zmluvy o ES uplatňujú na výrobu a predaj výrobkov patriacich do tohto nariadenia. Z tohto dôvodu je potrebné preskúmať predmetné opatrenia vzhľadom na pravidlá o štátnej pomoci.

Existencia pomoci v zmysle článku 87 ods. 1 Zmluvy o ES

(73) Podľa článku 87 ods. 1 Zmluvy o ES je pomoc poskytovaná členským štátom alebo akoukoľvek formou zo štátnych prostriedkov, ktorá narúša hospodársku súťaž alebo hrozí narušením hospodárskej súťaže tým, že zvýhodňuje určitých podnikateľov alebo výrobu určitých druhov tovaru, nezlučiteľná so spoločným trhom, pokiaľ ovplyvňuje obchod medzi členskými štátmi.

(74) Podľa judikatúry Súdneho dvora Európskych spoločenstiev môže pomoc poskytnutá spoločnosti ovplyvniť obchod medzi členskými štátmi, ak je táto spoločnosť činná na trhu patriacom do obchodu v rámci Spoločenstva [7]. Spoločnosť Hessische Staatsweingüter sa zaoberá výrobou a predajom vína a funguje na medzinárodnom trhu s veľmi intenzívnou hospodárskou súťažou [8]. Príslušné prostriedky pochádzajú zo štátnych zdrojov (z rozpočtu spolkovej krajiny Hesensko) a sú selektívne, pretože sa týkajú konkrétnej spoločnosti. Z tohto dôvodu je potrebné preskúmať, či príslušné opatrenia spoločnosti Hessische Staatsweingüter predstavovali alebo predstavujú výhodu, ktorá narúša hospodársku súťaž a ovplyvňuje obchod, a tým predstavujú štátnu pomoc v zmysle článku 87 ods. 1 Zmluvy o ES. S cieľom posúdiť, či dané opatrenie predstavuje výhodu, je potrebné uplatniť zásadu investora v trhovom hospodárstve [9].

Opatrenia prijaté pred 31. decembrom 2002

(75) Vyšetrovanie potvrdilo, že spolková krajina Hesensko poskytla spoločnosti Hessische Staatsweingüter prostredníctvom úhrady strát výhodu a uvedené opatrenie tým predstavuje štátnu pomoc v zmysle článku 87 ods. 1 Zmluvy o ES.

---

[6] Ú. v. ES L 179, 14.7.1999, s. 1.

[7] Pozri najmä rozsudok Súdneho dvora z 13. júla 1988 vo veci 102/87 *Francúzsko/Komisia*, Zb. 1988, s. 4067.

[8] Obchod s vínom v rámci Spoločenstva má veľmi veľký rozsah. Približne 20 % z celkového objemu vína vyrobeného v EÚ 25 sa predáva v rámci Spoločenstva. V roku 2005 bolo predmetom predaja v rámci Spoločenstva (EÚ 25) približne 37,1 milióna hl (dovoz) a 38,8 milióna hl (vývoz). V rokoch 2004/2005 bol podiel Nemecka na celkovej výrobe vína v celej EÚ 25 približne 5,5 %. (*Zdroj*: Eurostat).

[9] Pozri oznámenie Komisie o uplatňovaní článkov 92 a 93 (v súčasnosti články 87 a 88) Zmluvy o EHS a článku 5 smernice Komisie 80/723/EHS o štátnych podnikoch v spracovateľskom priemysle (Ú. v. ES C 307, 13.11.1993, s. 4).

(76) Je potrebné preskúmať, či spoločnosť Hessische Staatsweingüter v čase, keď bola vedená v rámci kameralistického riadenia hospodárstva ako súčasť všeobecnej správy spolkovej krajiny Hesensko (do konca roka 1997) a ďalej ako prevádzka spolkovej krajiny, t. j. ako osobitná časť všeobecnej správy, avšak bez vlastnej právnej subjektivity, možno považovať za spoločnosť v zmysle článku 87 ods. 1 Zmluvy o ES.

(77) Ak štát vykonáva hospodársku činnosť, podľa rozsudku Súdneho dvora vo veci C-118/85, Komisia/Taliansko ([10]) nezáleží na tom, či túto činnosť vykonáva prostredníctvom inej inštitúcie alebo orgánu patriaceho k štátnej správe, aby túto inštitúciu alebo orgán bolo možné považovať za štátny podnik. Na základe toho možno usúdiť, že spoločnosť Hessische Staatsweingüter bolo možné ešte pred rokom 2003 považovať za spoločnosť v zmysle článku 87 ods. 1 Zmluvy o ES.

(78) Komisia dospela k záveru, že obdobie, ktoré je potrebné zohľadniť v súvislosti s poskytovaním pomoci, je obdobie rokov 1995 – 2002. Pripomína, že podľa článku 15 nariadenia Rady (ES) č. 659/1999 z 22. marca 1999 ustanovujúceho podrobné pravidlá na uplatňovanie článku 93 Zmluvy o ES ([11]) budú právomoci Komisie na vymáhanie pomoci predmetom vymedzeného obdobia desiatich rokov. Toto obdobie začína dňom, keď sa protiprávna pomoc udelila príjemcovi. Akýkoľvek akt vykonaný Komisiou alebo členským štátom, konajúcim na žiadosť Komisie v súvislosti s protiprávnou pomocou, preruší vymedzené obdobie.

(79) Komisia vo svojom rozhodnutí o začatí konania skonštatovala, že prvé stretnutie, ktoré sa konalo 26. januára 2005 medzi hesenskými úradmi a úradníkmi GR AGRI, možno považovať za udalosť, ktorá prerušila obdobie podľa článku 15 nariadenia (ES) č. 659/1999.

(80) Toto predbežné stanovisko nebolo popreté v pripomienkach zúčastnenej strany doručených po uverejnení rozhodnutia Komisie o začatí konania, ani v pripomienkach Nemecka. Komisia preto trvá na svojom stanovisku, že toto prvé stretnutie, ktoré sa konalo 26. januára 2005 medzi hesenskými úradmi a úradníkmi GR AGRI, predstavuje udalosť, ktorá prerušila premlčaciu lehotu.

(81) Predmetná pomoc, ktorú poskytla spolková krajina Hesensko na trvalú úhradu strát spoločnosti Hessische Staatsweingüter, sa tak skladá z relevantných príspevkov pre obchod s vínom v čase *kameralistického riadenia hospodárstva* v období rokov 1995 – 1997 (209 520 EUR) a z príspevkov poskytnutých na prevádzku [*Landesbetrieb*] v období rokov 1998 – 2002 (332 339 EUR), pričom predstavuje celkovú sumu vo výške 541 859 EUR (pozri odôvodnenie 22).

(82) Komisia v liste z 20. decembra 2006 [K(2006) 6605 v konečnom znení] okrem toho skonštatovala, že skutočným príjemcom pomoci poskytnutej v minulosti sa zdá byť *Betrieb gewerblicher Art* (obchodná inštitúcia).

(83) Podľa informácií, ktoré poskytlo Nemecko, je *Betrieb gewerblicher Art* právnym a hospodárskym nástupcom prevádzky spoločnosti [*Landesbetrieb*] Hessische Staatsweingüter, pretože je právnym a hospodárskym vlastníkom investičného majetku spoločnosti Hessische Staatsweingüter, a možno ju považovať za skutočného príjemcu pomoci poskytnutej v minulosti. Spoločnosť si od *Betrieb gewerblicher Art* prenajíma nehnuteľný prevádzkový investičný majetok. Nájomné bolo stanovené na základe dvoch znaleckých posudkov týkajúcich sa výpočtu nájomnej hodnoty [*Pachtwertermittlungsgutachten*], ktoré predložili hesenské úrady (pozri odôvodnenie 28). Komisia na základe toho skonštatovala, že tento investičný majetok sa prenajíma za trhových podmienok.

(84) Podľa Komisie však spoločnosť, ktorá prevzala vedenie obchodu s vínom, ako aj obežné aktíva a hnuteľný prevádzkový investičný majetok bývalej prevádzky [*Landesbetrieb*] (pozri odôvodnenie 28), získala prostredníctvom opatrení pred 31. decembrom 2002 výhodu, na základe čoho sa takisto môže považovať za príjemcu pomoci poskytnutej v minulosti.

(85) Potvrdili sa tým pochybnosti, na základe ktorých začala Komisia konanie, ako aj predbežné stanoviská uvedené v rozhodnutí o začatí konania.

Reštrukturalizácia obchodu s vínom spolkovej krajiny Hesensko

(86) Prešetrovanie potvrdilo pochybnosti Komisie, že spolková krajina Hesensko pri poskytovaní prvotného kapitálového vkladu spoločnosti vo výške 1 milión EUR a následne ďalších 1,225 milióna EUR nekonala ako investor v trhovom hospodárstve.

(87) Podľa informácií, ktoré poskytlo Nemecko, bol tento kapitál poskytnutý za trhových podmienok, pretože očakávané výnosy, ako to vyplynulo aj z posudku prof. Hoffmanna, zodpovedali priemeru daného odvetvia, resp. ho presahovali, zatiaľ čo podnikateľský plán spoločnosti podľa KPMG bol vypracovaný na veľmi konzervatívnom základe plánovania.

([10]) Zb. 1987, s. 2599.
([11]) Ú. v. ES L 83, 27.3.1999, s. 1.

(88) Komisia skonštatovala, že takéto hodnotenie by sa mohlo vzťahovať na celkovú reštrukturalizáciu, pretože Nemecko si za porovnávacie kritérium vybralo návratnosť vlastného kapitálu a vlastný kapitál spoločnosti odrážal všetky príslušné opatrenia na reštrukturalizáciu (t. j. nielen kapitálové vklady, ale aj získanie aktív a odpis dlhov).

(89) Zúčastnená strana vo svojich pripomienkach vyhlásila (pozri odôvodnenie 54), že spolková krajina Hesensko nekonala pred financovaním novej vínnej pivnice ako investor v trhovom hospodárstve. Vo svojich pripomienkach poukazuje o. i. na zloženie dozornej rady spoločnosti, nezohľadnenie ostatných neziskových vinárskych podnikov na účely porovnania, ako aj na skutočnosť, že kapitálové vklady boli poskytnuté bez požiadavky na výnosnosť. Zúčastnená strana okrem toho vyjadruje námietky voči údajným nedostatkom podnikateľského plánu a tvrdí, že tento plán je priveľmi nestabilný a v dostatočnej miere nezohľadňuje prípadnú fluktuáciu.

(90) Nemecko vo svojich pripomienkach (pozri odôvodnenie 63) odmieta argumenty, ktoré predložila zúčastnená strana, ako nesprávne z vecného hľadiska a irelevantné z právneho hľadiska.

(91) Podľa Komisie je tvrdenia, ktoré predložila zúčastnená strana, možné vyvrátiť prostredníctvom pripomienok Nemecka a podnikateľský plán považuje za primeraný. Komisia okrem toho súhlasí so stanoviskom Nemecka, podľa ktorého by sa pre kritérium investora v trhovom hospodárstve mali ako porovnávacie kritérium použiť ostatné porovnateľné, rentabilné vinárske podniky (pozri odôvodnenie 64).

(92) Komisia preto skonštatovala, že reštrukturalizačné opatrenia spolkovej krajiny Hesensko v prospech spoločnosti (poskytnutie aktív, odpis dlhov a dva kapitálové vklady) možno považovať za akceptovateľné ako v prípade investora konajúceho za bežných trhových podmienok. Domnieva sa, že je potrebné posúdiť kapitálový vklad v kontexte všetkých prijatých opatrení vrátane pokrytia strát z obdobia pred 31. decembrom 2002, keď bol obchod s vínom prevádzkovaný ako súčasť všeobecnej správy spolkovej krajiny Hesensko, pretože spoločnosť prevzala vedenie obchodu s vínom a do istej miery ju možno považovať za príjemcu tejto pomoci poskytnutej v minulosti (pozri odôvodnenie 82).

(93) Podľa Komisie slúžil najmä odpis dlhov vo výške 1 792 000 EUR, ktorý sa týkal záväzkov prevádzky [*Landesbetrieb*] voči spolkovej krajine Hesensko vzniknutých v rámci predchádzajúcej činnosti, rovnakému účelu ako príležitostná úhrada strát vzniknutých pred 31. decembrom 2002. Preto ho možno považovať za dodatočnú dotáciu predchádzajúcej činnosti.

(94) Z tohto dôvodu sa Komisia domnieva, že reštrukturalizačné opatrenia nemožno primeraným spôsobom oddeliť od opatrení prijatých pred 31. decembrom 2002. Na základe toho dospela k záveru, že spolková krajina Hesensko v kontexte prevádzkovej pomoci poskytnutej obchodu s vínom spolkovej krajiny Hesensko nekonala ako investor v trhovom hospodárstve, keď zaviedla rôzne reštrukturalizačné opatrenia v prospech spoločnosti (poskytnutie aktív, odpis dlhov, dva kapitálové vklady), a že tieto reštrukturalizačné opatrenia tým predstavujú štátnu pomoc v zmysle článku 87 ods. 1 Zmluvy o ES.

(95) Potvrdili sa tým pochybnosti, na základe ktorých začala Komisia konanie, ako aj predbežné stanoviská uvedené v rozhodnutí o začatí konania.

Financovanie novej vínnej pivnice prostredníctvom vlastného kapitálu

(96) Pokiaľ ide o financovanie novej vínnej pivnice prostredníctvom vlastného kapitálu, preskúmanie potvrdilo pochybnosti Komisie, že spolková krajina Hesensko pri poskytovaní akcionárskej pôžičky spoločnosti Hessische Staatsweingüter GmbH v kontexte predchádzajúcich investícií nekonala ako investor v trhovom hospodárstve.

(97) Pripomienky zúčastnenej strany k údajným nedostatkom podnikateľského plánu sa týkajú aj financovania novej vínnej pivnice. Tieto tvrdenia vyvrátili pripomienky Nemecka (pozri odôvodnenia 58 a 68). Pokiaľ ide o financovanie novej vínnej pivnice, Komisia takisto zastáva názor, že pripomienky, ktoré predložila zúčastnená strana, boli odstránené pripomienkami Nemecka a že podnikateľský plán je primeraný (pozri odôvodnenie 91), pretože zohľadňuje možnosť zníženia výnosov a kvality, ako aj pokles a všetky potrebné nákladové prvky (pozri odôvodnenia 68 a 69). Okrem toho tento podnikateľský plán preskúmala aj spoločnosť KPMG, ktorá ho označila za veľmi konzervatívny (pozri odôvodnenie 38).

(98) Zúčastnená strana sa ďalej vyjadruje k skutočnosti, že vlastný kapitál spolkovej krajiny Hesensko na financovanie novej vínnej pivnice sa zmenil na akcionársku pôžičku až po kontakte s Komisiou. Okrem toho podľa predložených informácií nie sú v podnikateľskom pláne zahrnuté náklady na správu a vínotéku spoločnosti Hessische Staatsweingüter. Podľa zúčastnenej strany nie je vylúčené, že na základe krížových dotácií sa bude platiť nižšie nájomné.

(99) Nemecko vo svojich pripomienkach uviedlo, že platby uskutočnené v súvislosti s novou vínnou pivnicou boli v plnej miere zahrnuté do akcionárskej pôžičky a so spätnou platnosťou podliehajú podmienkam platným pre túto pôžičku (pozri odôvodnenie 67). Okrem toho v nich objasňuje, že výdavky súvisiace s prenájmom miestností v kláštore Eberbach na účel umiestnenia správy a vínotéky spoločnosti Hessische Staatsweingüter boli v podnikateľskom pláne v plnej miere zohľadnené (pozri odôvodnenie 67). Odhadované nájomné je v podnikateľskom pláne zohľadnené. Z tohto dôvodu sa Komisia domnieva, že pripomienky, ktoré predložila zúčastnená strana, je možné vyvrátiť na základe objasnení Nemecka.

(100) Akcionárska pôžička je založená na ročnej pevnej úrokovej sadzbe vo výške 3,7 % s podielom na ročnom zisku (podrobný opis týkajúci sa podmienok financovania sa nachádza v odôvodneniach 41 až 44). Podľa Komisie predstavujú tieto podmienky pre tento druh investície prijateľné trhové podmienky. Komisia okrem toho skonštatovala, že zvyšné financovanie bolo zabezpečené prostredníctvom bankovej pôžičky za trhových podmienok, čo je ukazovateľom hospodárskej životaschopnosti podniku.

(101) Komisia preto trvá na svojich záveroch uvedených v liste z 20. decembra 2006 [K(2006) 6605 v konečnom znení], že je možné domnievať sa, že akcionárska pôžička bola poskytnutá za podmienok prijateľných pre investora v trhovom hospodárstve, čím pre spoločnosť nepredstavuje žiadnu výhodu.

(102) Domnieva sa však, že financovanie novej vínnej pivnice nemožno primeraným spôsobom oddeliť od pomoci, ktorú predtým spoločnosť získala. Nová vínna pivnica bola integrálnou súčasťou plánu reštrukturalizácie a treba ju považovať za ďalšie opatrenie v procese reštrukturalizácie (v nadväznosti na odpis dlhov a obidva kapitálové vklady). Okrem toho súčasná hospodárska a finančná situácia spoločnosti, ktorá jej umožňuje získať pôžičku na čiastočné financovanie vínnej pivnice, vyplýva z reštrukturalizačných opatrení spolkovej krajiny Hesensko v prospech spoločnosti, a z tohto dôvodu je potrebné ju vyhodnotiť.

(103) Komisia preto dospela k záveru, že spolková krajina Hesensko pri financovaní novej vínnej pivnice prostredníctvom vlastného kapitálu vo výške 7,5 milióna EUR, ktorý bol poskytnutý ako akcionárska pôžička za daných podmienok, nekonala v kontexte vopred poskytnutých reštrukturalizačných opatrení ako investor v trhovom hospodárstve, na základe čoho táto akcionárska pôžička predstavuje štátnu pomoc v zmysle článku 87 ods. 1 Zmluvy o ES.

(104) Potvrdili sa tým pochybnosti, na základe ktorých začala Komisia konanie, ako aj predbežné stanoviská uvedené v rozhodnutí o začatí konania.

Výnimky podľa článku 87 Zmluvy o ES

(105) Zákaz poskytovania štátnej pomoci podľa článku 87 ods. 1 nevylučuje, aby sa určitý typ pomoci, na základe opatrení uvedených v ods. 2 a 3 toho istého článku, považoval za zlučiteľný so spoločným trhom.

(106) V prípade, že sa odvolávame na článok 87 ods. 2 písm. a) alebo b) Zmluvy o ES, nie je možné domnievať sa, že predmetné opatrenia majú sociálny charakter alebo slúžia na nápravu škôd vzniknutých v dôsledku prírodných katastrof. Tieto opatrenia takisto evidentne neboli určené na podporu hospodárskeho rozvoja oblastí s mimoriadne nízkou životnou úrovňou, dôležité projekty spoločného európskeho záujmu alebo kultúru, resp. zachovanie kultúrneho dedičstva. Z tohto dôvodu sa opatrenia uvedené v článku 87 ods. 3 písm. a), b) a d) Zmluvy o ES nevzťahujú na tento prípad.

(107) Pri uplatňovaní výnimiek podľa článku 87 ods. 3 písm. c) Zmluvy o ES môže Komisia považovať pomoc sa zlučiteľnú so spoločným trhom, ak podporuje rozvoj konkrétnych hospodárskych odvetví alebo hospodárskych oblastí za predpokladu, že nepriaznivo neovplyvní podmienky obchodu tak, že by to bolo v rozpore so spoločným záujmom.

Opatrenia prijaté pred 31. decembrom 2002

(108) Podľa bodu 15 usmernenia Spoločenstva o štátnej pomoci v sektore poľnohospodárstva a lesného hospodárstva na roky 2007 – 2013 [12] musí každé opatrenie pomoci obsahovať určitý stimulujúci prvok alebo vyžadovať nejakú spoluúčasť na strane príjemcu, aby mohlo byť považované za zlučiteľné so spoločným trhom. Jednostranné opatrenia štátnej pomoci, ktoré sú jednoducho zamerané na zlepšenie finančnej situácie výrobcov, ale žiadnym spôsobom neprispievajú k rozvoju sektora, sa považujú za prevádzkovú pomoc, ktorá je nezlučiteľná so spoločným trhom.

[12] Ú. v. EÚ C 319, 27.12.2006, s. 1.

(109) Komisia poznamenáva, že nie je zrejmé, že spoločnosť Hessischen Staatsweingüter v období pred rokom 2003 možno považovať za firmu v ťažkostiach. Suma vo výške 541 859 EUR, ktorú spoločnosť Hessische Staatsweingüter získala v období rokov 1995 až 2002 od spolkovej krajiny Hesensko, predstavuje prevádzkovú pomoc. To však nevyhnutne neznamená, že spoločnosť Hessische Staatsweingüter je firma v ťažkostiach, ktorá nebola schopná získať ďalšie finančné prostriedky v trhových podmienkach. Okrem toho predstavovala príležitostná úhrada strát opatrenia ad hoc, ktoré neboli založené na pláne reštrukturalizácie. Tieto opatrenia sa realizovali dávno pred rozhodnutím týkajúcim sa reštrukturalizácie. Posledná úhrada straty zahrnutej do sumy 541 859 EUR, sa uskutočnila v roku 1999 (pozri odôvodnenie 21), kým príprava na reštrukturalizáciu sa začala až v roku 2001, plán reštrukturalizácie bol vypracovaný až od júna 2002 a oficiálne rozhodnutie o reštrukturalizácii bolo prijaté 10. decembra 2002 (pozri opis reštrukturalizácie v odôvodneniach 23 až 38, a najmä odôvodnenie 28). Z tohto dôvodu nemožno úhradu strát považovať za súčasť procesu reštrukturalizácie, ktorý sa v skutočnosti začal 31. decembra 2002.

(110) Táto pomoc takisto nemala žiadnu súvislosť s investíciami, vzdelávaním, vytvorením pracovných miest alebo inou protislužbou vyžadovanou od príjemcu pomoci. Jediným cieľom tejto pomoci bolo zlepšiť finančnú situáciu príjemcu.

(111) Komisia preto zastáva názor, že táto pomoc predstavuje prevádzkovú pomoc nezlučiteľnú so spoločným trhom.

(112) Komisia vyjadruje poľutovanie nad skutočnosťou, že Nemecko túto pomoc neoznámilo podľa článku 88 ods. 3 Zmluvy o ES, ale ju protiprávne realizovalo.

Reštrukturalizácia obchodu s vínom spolkovej krajiny Hesensko a financovanie novej vínnej pivnice prostredníctvom vlastného kapitálu

(113) Keďže sa konštatovalo, že financovanie novej vínnej pivnice prostredníctvom vlastného kapitálu v kontexte vopred poskytnutých reštrukturalizačných opatrení v predstavuje štátnu pomoc v zmysle článku 87 ods. 1 Zmluvy o ES (pozri odôvodnenie103), ďalej sa hodnotí ako súčasť reštrukturalizačných opatrení.

(114) Pomoc na reštrukturalizáciu firmy v ťažkostiach sa v bežnom prípade musí preskúmať v súlade s usmerneniami Spoločenstva z roku 2004 o štátnej pomoci na záchranu a reštrukturalizáciu firiem v ťažkostiach ([13]). V súlade s odôvodneniami 103 a 104 týchto usmernení Komisia skúma pomoc oznámenú pred 10. októbrom 2004, ako aj neoznámenú pomoc na záchranu a reštrukturalizáciu v súlade s týmito usmerneniami, ktoré platili v čase oznámenia, resp. v čase poskytnutia pomoci.

(115) Reštrukturalizačné opatrenia v prospech zakladanej spoločnosti boli formálne schválené na základe rozhodnutia kabinetu z 10. decembra 2002 (pozri odôvodnenia 28 až 33). Tento dátum preto možno považovať za obdobie poskytnutia pomoci. V tomto období platili usmernenia Spoločenstva z roku 1999 o štátnej pomoci na záchranu a reštrukturalizáciu firiem v ťažkostiach ([14]) (ďalej len „usmernenia o reštrukturalizácii“). V kapitole 3.2 týchto usmernení sa nachádzajú osobitné predpisy týkajúce sa pomoci na reštrukturalizáciu.

Oprávnenosť

(116) Podľa bodu 30 usmernení o reštrukturalizácii musí byť firma, aby mohla prichádzať do úvahy v súvislosti s poskytnutím pomoci na reštrukturalizáciu, kvalifikovaná ako firma nachádzajúca sa v ťažkostiach.

(117) Podľa bodu 4 usmernení o reštrukturalizácii považuje Komisia určitú firmu za firmu v ťažkostiach vtedy, keď je táto firma neschopná či už prostredníctvom svojich vlastných zdrojov, alebo prostredníctvom prostriedkov, ktoré je schopná získať od svojich majiteľov/akcionárov alebo veriteľov, zamedziť straty, ktoré by ju bez vonkajšej intervencie zo strany štátnych orgánov takmer s určitosťou odsúdili k stiahnutiu sa z podnikania v krátkom alebo strednodobom časovom horizonte.

(118) V danom prípade disponovala spoločnosť v čase svojho založenia začiatkom roku 2003 solídnou finančnou základňou (pozri odôvodnenie 32). Otváracia súvaha však už po vykonaní väčšiny reštrukturalizačných opatrení odrážala danú situáciu (poskytnutie aktív, odpis dlhov a prvý kapitálový vklad). Ani za týchto okolností by spoločnosť nebola schopná vyrovnať svoje straty prostredníctvom vlastných finančných prostriedkov až do dosiahnutia plánovaného zlomového bodu. V podnikateľskom pláne z júna 2002 sa príspevky potrebné na pokrytie peňažného toku v prvých rokoch reštrukturalizácie odhadli na približne 4,3 milióna EUR (pozri odôvodnenie 26). Podľa upraveného modelu zo septembra 2002 by bolo potrebných ďalších 3,4 milióna EUR (pozri odôvodnenie 27). Napriek relatívne vysokému vlastnému kapitálu spoločnosti (vlastný kapitál v celkovej výške približne 7,6 milióna EUR, čo predstavuje približne 91 % účtovnej súvahy) by podnik s najväčšou pravdepodobnosťou nebol schopný pomocou vlastných zdrojov pokryť potrebu svojho peňažného toku až do dosiahnutia rentability. Okrem toho je nepravdepodobné, že by spoločnosť pre svoju činnosť získala externé zdroje bez ručenia spolkovej krajiny Hesensko. Keďže sa dokázalo, že príspevky spoločníkov v rámci reštrukturalizačných opatrení neboli poskytnuté v podmienkach prijateľných pre investora v trhovom hospodárstve (pozri odôvodnenie 94), bolo potrebné prostriedky, ktoré v tomto kontexte poskytla spolková krajina Hesensko, považovať za prvok pomoci, na základe čoho ich nemožno použiť ako dôkaz, že podnik bol schopný prežiť bez zásahu štátu.

([13]) Ú. v. EÚ C 244, 1.10.2004, s. 2.

([14]) Ú. v. ES C 288, 9.10.1999, s. 2.

(119) Na základe toho možno spoločnosť v čase svojho založenia považovať za firmu v ťažkostiach podľa bodu 4 usmernení o reštrukturalizácii.

(120) Podľa bodu 7 usmernení o reštrukturalizácii nie je novovytvorená firma spôsobilá pre záchrannú alebo reštrukturalizačnú pomoc, a to dokonca ani vtedy, keď jej východisková finančná pozícia je neistá. Podľa poznámky pod čiarou 9 usmernení o reštrukturalizácii sa vytvorenie nejakej filiálky spoločnosťou iba ako nástroja na získanie jej aktív a prípadne aj jej pasív, nepovažuje za vytvorenie novej firmy.

(121) V danom prípade bola spoločnosť založená 1. januára 2003, na základe čoho patrí v čase, keď boli prijaté reštrukturalizačné opatrenia, do definície založenia novej spoločnosti. Nehnuteľný investičný majetok však zostal spolkovej krajine Hesensko [pričom bol poskytnutý obchodnej spoločnosti *(Betrieb gewerblicher Art)*] a prenajíma sa spoločnosti, pričom obežné aktíva a hnuteľný prevádzkový investičný majetok v celkovej hodnote približne 7,3 milióna EUR, ako aj krátkodobé záväzky a podlžnosti, sa preniesli na spoločnosť. Spoločnosť preto možno považovať za dcérsku spoločnosť, ktorá bola založená iba ako nástroj na získanie aktív a pasív prevádzky [*Landesbetrieb*]. Podľa Komisie tak spoločnosť spadá do výnimky podľa poznámky pod čiarou 9 reštrukturalizačných opatrení, na základe čoho prichádza podľa bodu 30 tých istých usmernení do úvahy na poskytnutie pomoci na reštrukturalizáciu.

Obnovenie rentability

(122) Podľa bodov 31 až 34 usmernení o reštrukturalizácii je poskytnutie pomoci podmienené vykonaním plánu reštrukturalizácie. Plán reštrukturalizácie, ktorého doba trvania musí byť čo najkratšia, musí obnoviť dlhodobú životaschopnosť firmy v rámci rozumného časového horizontu a na základe realistických predpokladov, pokiaľ ide o prevádzkové podmienky v budúcnosti. Plán by mal zabezpečiť zvrat, ktorý umožní spoločnosti po ukončení reštrukturalizácie uhrádzať všetky svoje náklady vrátane odpisov a finančných poplatkov. Očakávaná návratnosť kapitálu by mala byť postačujúca na to, aby umožnila reštrukturalizovanej firme súťažiť v trhovom prostredí na základe svojich vlastných predností.

(123) V danom prípade bol na prípravu reštrukturalizácie od augusta do novembra 2001 vypracovaný strategický dokument *Situationsanalyse und Entwicklungsperspektiven*), ktorý obsahoval rôzne scenáre súvisiace s prípadným ďalším rozvojom spoločnosti Staatsweingüter (pozri odôvodnenie 23). Na základe tohto dokumentu bol v júni 2002 pre jednotlivé scenáre vypracovaný podnikateľský plán. Jediná strategická možnosť, ktorá by viedla k dlhodobej rentabilite spoločnosti Hessische Staatsweingüter, bola výstavba novej vínnej pivnice na nádvorí podniku na panstve Steinberg a preloženie správy spoločnosti Hessische Staatsweingüter a jej vínotéky do kláštora Eberbach. Pri tejto možnosti sa vychádzalo z toho, že spolková krajina by musela prevziať záväzky, ktoré do konca roka 2002 vyplynuli z obchodu s vínom. Investičné náklady na novú vínnu pivnicu by predstavovali spolu 15 miliónov EUR a čiastočne by sa mali financovať prostredníctvom predaja nepotrebných pozemkov a sčasti prostredníctvom externého kapitálu. Podľa modelu podnikateľského plánu by spoločnosť Hessische Staatsweingüter mohla prvý hrubý zisk dosiahnuť v rozpočtovom roku 2006/2007 a v rozpočtovom roku 2008/2009 prvý pozitívny peňažný tok. Vzhľadom na zmenu situácie na trhu a ostatné podmienky sa musel finančný model v septembri 2002 upraviť, na základe čoho by sa rentabilita spoločnosti Hessische Staatsweingüter v súvislosti s modelom z júna 2002 dosiahla až o niečo neskôr. Na základe rozhodnutia kabinetu z 10. decembra 2002 sa krajinská vláda Hesenska rozhodla pre túto strategickú možnosť (pozri odôvodnenia 24 až 28).

(124) Podnikateľský plán zo septembra 2002 sa znovu aktualizoval vo februári 2003 (a rozšíril o kompletný plán ziskov a strát) a následne znovu v novembri 2003. Podnikateľský plán z novembra 2003 predpokladal prvý pozitívny EBITDA ([15]) už v rozpočtovom roku 2007, prvý pozitívny peňažný tok v roku 2010 a ročné prebytky od roku 2014. Na základe poskytnutých informácií by predložený finančný model viedol v roku 2016 k dosiahnutiu návratnosti vlastného kapitálu (založenej na hospodárskom výsledku pred zdanením) vo výške viac ako 3 %, ktorá by od roku 2019 dosiahla úroveň vo výške viac ako 7 %.

(125) Podľa Komisie umožňuje plán reštrukturalizácie, na ktorom sa v decembri 2002 uzniesla krajinská vláda Hesenska, obnovenie dlhodobej životaschopnosti spoločnosti v rámci primeranej lehoty na základe reálnych odhadov týkajúcich sa jeho budúcich prevádzkových podmienok.

(126) Ďalej sa domnieva, že očakávaná návratnosť kapitálu by mala byť postačujúca na to, aby umožnila reštrukturalizovanej firme súťažiť v prostredí trhu na základe svojich vlastných predností. V tejto súvislosti sa Komisia odvoláva aj na posudok prof. Hoffmanna, ktorý predložili hesenské úrady. V tomto posudku sa návratnosť vlastného kapitálu pre vinárske podniky porovnateľné so spoločnosťou Hessische Staatsweingütern odhaduje na približne 2 % až 3 %. Obdobie na dosiahnutie zlomového bodu pri reštrukturalizácii vinárskych podnikov alebo pri dlhodobých investíciách väčšieho rozsahu ďalej odhaduje na minimálne 10 a v priemere 10 až 15 rokov (pozri odôvodnenia 35 až 37). Podľa predložených údajov preskúmala podnikateľský plán z februára 2003 spoločnosť KPMG, ktorá ho v zmysle najhoršieho scenára označila za veľmi konzervatívny (pozri odôvodnenie 38).

([15]) Zisk pred započítaním úrokov, daní, odpisov a amortizácie.

(127) Komisia sa okrem toho domnieva, že plán navrhuje reorganizáciu podniku takým spôsobom, aby mohol po ukončení reštrukturalizácie uhradiť všetky svoje náklady vrátane odpisov a finančných nákladov a obnoviť svoju rentabilitu (pozri odôvodnenie 30).

(128) Predložený plán reštrukturalizácie je preto v súlade s ustanoveniami bodov 31 až 34 usmernení o reštrukturalizácii.

Vyhnutie sa nevhodným narušeniam hospodárskej súťaže

(129) Podľa bodov 35 až 39 usmernení o reštrukturalizácii sa musia prijať také opatrenia, aby sa čo možno najviac zmiernili negatívne účinky pomoci na konkurentov, pričom tieto opatrenia majú obvykle formu obmedzenia na prítomnosť, ktorú spoločnosť môže očakávať na svojom trhu alebo na trhoch po ukončení obdobia reštrukturalizácie. Ak je podiel firmy na danom trhu zanedbateľný, Komisia vychádza zo skutočnosti, že neexistuje žiadne nenáležité narušenie hospodárskej súťaže (pozri bod 36 usmernení o reštrukturalizácii).

(130) Spoločnosť Hessische Staatsweingüter je podľa predložených informácií s plochou s výmerou približne 190 hektárov najväčší vinársky podnik Nemecka. Objem predaja spoločnosti sa v podnikateľskom pláne z júna 2002 odhadol na približne 1 milión litrov ročne. Podľa poskytnutých informácií vyrábala spoločnosť Hessische Staatsweingüter pred rokom 2003 najmä odrodu rizling. Na úrovni EÚ (EÚ 25) sa v rokoch 2002/2003 vyrobilo celkovo približne 15,6 miliardy litrov vína ([16]). Podiel spoločnosti Hessische Staatsweingüter na tejto celkovej výrobe predstavuje menej ako 0,01 %. Podľa informácií, ktoré poskytli nemecké úrady, tvorí celková plocha na pestovanie rizlingu v Európskej únii 26 413 hektárov (pričom najväčší podiel s rozlohou 21 197 hektárov pripadá na Nemecko). Podiel spoločnosti Hessische Staatsweingüter s plochou vinohradov s rozlohou približne 190 hektárov predstavuje v rámci celkovej plochy na pestovanie rizlingu v Európskej únii približne 0,7 %. Na základe tejto skutočnosti možno vyvodiť záver, že jej podiel na danom trhu je zanedbateľný a v danom prípade je možné odchýliť sa od predpísaných kompenzačných opatrení.

(131) Komisia však na základe možnosti uvedenej v bode 42 písm. iii) usmernení o reštrukturalizácii vychádza zo skutočnosti, že spoločnosť Hessische Staatsweingüter v období reštrukturalizácie (t. j. v súlade s podnikateľským plánom aktualizovaným v novembri 2003, až do roku 2014) nezíska žiadnu ďalšiu pomoc.

Pomoc obmedzená na minimum

(132) Podľa bodov 40 a 41 usmernení o reštrukturalizácii sa rozsah a intenzita pomoci musí obmedziť na striktné minimum nevyhnutné na realizáciu reštrukturalizácie. Očakáva sa, že príjemcovia pomoci budú predstavovať významný príspevok k plánu reštrukturalizácie zo svojich vlastných zdrojov vrátane predaja aktív, ktoré nie sú podstatné pre prežitie firmy, alebo z externého financovania za trhových podmienok. Pomoc sa nesmie poskytovať v takej forme alebo výške, aby sa zabránilo tomu, že spoločnosti sa poskytne nadbytočná hotovosť, ktorá by sa mohla použiť na agresívne, trh deformujúce aktivity nesúvisiace s procesom reštrukturalizácie. Taktiež by sa žiadna pomoc nemala použiť na financovanie nových investícií, ktoré nie sú podstatné pre obnovenie životaschopnosti firmy. V každom prípade treba Komisii preukázať, že pomoc bude použitá iba na účely obnovenia životaschopnosti firmy a že neumožní príjemcovi počas realizácie plánu reštrukturalizácie rozširovať výrobnú kapacitu, s výnimkou takej miery, do akej je to podstatné pre obnovenie životaschopnosti bez toho, aby to nevhodne deformovalo hospodársku súťaž.

(133) Pri príprave reštrukturalizácie sa zohľadnili tri strategické možnosti, konkrétne postupné obnovenie starých priestorov v meste Eltville, výstavba novej vínnej pivnice v meste Eltville a výstavba novej vínnej pivnice na nádvorí podniku na panstve Steinberg (pozri odôvodnenia 24 až 26). Komisia uznáva, že jediná strategická možnosť, ktorá by viedla k dlhodobej životaschopnosti spoločnosti Hessische Staatsweingüter, je výstavba novej vínnej pivnice na nádvorí podniku na panstve Steinberg a preloženie správy spoločnosti Hessische Staatsweingüter a jej vínotéky do kláštora Eberbach (pozri odôvodnenie 26). Nová vínna pivnica by spoločnosti Hessische Staatsweingüter podľa poskytnutých informácií umožnila výrobu vysokokvalitného červeného vína. Komisia sa preto domnieva, že rozšírenie výrobných kapacít stanovené v pláne reštrukturalizácie je nevyhnutné na obnovenie životaschopnosti podniku. Ďalej sa domnieva, že sa pomoc obmedzuje na striktné minimum nevyhnutné na realizáciu reštrukturalizácie. Spoločnosť získala pri svojom založení k 1. januáru 2003 prvý kapitálový vklad vo výške 1 milión EUR. Okrem toho na základe predloženej súvahy disponovala hotovosťou vo výške približne 538 000 EUR. Podľa podnikateľského plánu dosiahne spoločnosť prvý pozitívny peňažný tok až v rozpočtovom roku 2008/2009. Príspevky potrebné na úhradu peňažného toku v prvých rokoch prevádzky spoločnosti sa celkovo odhadujú na ďalších 4,3 až 7,7 milióna EUR. Na základe toho je možné stanoviť, že spoločnosť napriek prvému kapitálovému vkladu nedisponovala nadbytočnou hotovosťou, ktorá by sa mohla použiť na agresívne, trh deformujúce aktivity nesúvisiace s procesom reštrukturalizácie.

([16]) *Zdroj*: Eurostat.

(134) Nová vínna pivnica s investíciami v celkovej výške približne 15 miliónov EUR, bude čiastočne financovaná prostredníctvom akcionárskej pôžičky vo výške 7,5 milióna EUR. Zvyšné financovanie novej vínnej pivnice sa pokryje prostredníctvom úveru od komerčnej banky (pozri odôvodnenie 49). Komisia konštatuje, že tento úver predstavuje významný vlastný príspevok. Ustanovenia uvedené v bodoch 40 a 41 usmernení o reštrukturalizácii tak v danom prípade boli splnené.

Plná implementácia plánu reštrukturalizácie

(135) Podľa bodu 43 usmernení o reštrukturalizácii musí spoločnosť úplne zrealizovať plán reštrukturalizácie.

(136) Podľa Komisie bola táto podmienka splnená. Podľa predložených údajov spoločnosť vo svojich prvých dvoch rokoch prevádzky značne presiahla plánovaný obrat aj zisk. Po založení spoločnosti a prvom kapitálovom vklade poskytla spolková krajina ďalší kapitálový vklad vo výške 1,225 milióna EUR (pozri odôvodnenie 33). Nová vínna pivnica (vypočítané investičné náklady v celkovej výške 15 miliónov EUR) bude čiastočne financovaná prostredníctvom akcionárskej pôžičky, ktorú poskytla spolková krajina, s garantovaným pevným minimálnym úrokom (pozri odôvodnenia 40 až 45) a čiastočne prostredníctvom pôžičky od komerčnej banky (pozri odôvodnenie 49). Správa a vínotéka sa preložia do priestorov kláštora Eberbach.

Podmienka „jedenkrát a naposledy“

(137) Podľa bodu 48 usmernení o reštrukturalizácii by sa pomoc na reštrukturalizáciu mala poskytovať len raz za desať rokov (od ukončenia obdobia reštrukturalizácie alebo od pozastavenia realizácie plánu), aby sa firmám zabránilo získať nespravodlivú pomoc. Podľa bodu 49 usmernení nebude uplatňovanie tohto pravidla v žiadnom prípade ovplyvnené nijakými zmenami vo vlastníctve prijímajúcej firmy po poskytnutí pomoci.

(138) Podľa Komisie je zásada jednorazovej pomoci v danom prípade splnená, pretože spoločnosť Hessische Staatsweingüter za posledných desať rokov nezískala žiadnu pomoc na záchranu alebo reštrukturalizáciu. Ako je uvedené v odôvodnení109, Komisia nestanovila, že spoločnosť Hessische Staatsweingüter, keď bola ešte vedená ako súčasť všeobecnej správy a následne ako prevádzka spolkovej krajiny, bolo možné považovať za firmu v ťažkostiach. Príležitostná úhrada strát v období 1995 – 2002 skôr predstavovala len neprípustnú prevádzkovú pomoc (pozri odôvodnenie 111).

(139) Komisia sa preto domnieva, že reštrukturalizačné opatrenia spolkovej krajiny Hesensko v prospech spoločnosti Hessische Staatsweingüter sú v súlade s príslušnými predpismi usmernení Spoločenstva z roku 1999 o štátnej pomoci na záchranu a reštrukturalizáciu firiem v ťažkostiach a tým sú zlučiteľné so spoločným trhom.

(140) Komisia vyjadruje poľutovanie nad skutočnosťou, že Nemecko túto pomoc neoznámilo podľa článku 88 ods. 3 Zmluvy o ES, ale ju protiprávne realizovalo.

VI. **ZÁVER**

(141) Komisia skonštatovala, že Nemecko protiprávne realizovalo opatrenia tým, že spoločnosti Hessische Staatsweingüter v rozpore s článkami 87 a 88 Zmluvy o ES poskytlo pomoc vo forme trvalej úhrady strát vo výške 541 859 EUR. Príjemcami tejto pomoci bola obchodná inštitúcia, *Betrieb gewerblicher Art*, ako aj spoločnosť. Vzhľadom na osobitné skutočnosti tohto prípadu možno skonštatovať, že získaná výhoda zodpovedá prevzatému majetku podniku predchádzajúcej prevádzky Hessische Staatsweingüter.

(142) Komisia ďalej skonštatovala, že reštrukturalizačné opatrenia spolkovej krajiny Hesensko v prospech spoločnosti predstavujú štátnu pomoc, ktorá je zlučiteľná so Zmluvou o ES.

PRIJALA TOTO ROZHODNUTIE:

Článok 1

Štátna pomoc vo výške 541 859 EUR, ktorú Nemecko protiprávne poskytlo spoločnosti Hessische Staatsweingüter v období rokov 1995 až 2002 v rozpore s článkom 88 ods. 3 Zmluvy o ES, nie je zlučiteľná so spoločným trhom.

Štátna pomoc, ktorú Nemecko protiprávne poskytlo spoločnosti Hessische Staatsweingüter GmbH Kloster Eberbach v období po roku 2002 vo forme reštrukturalizačných opatrení v rozpore s článkom 88 ods. 3 Zmluvy o ES, je zlučiteľná so spoločným trhom

Článok 2

1. Nemecko si vyžiada vrátenie pomoci uvedenej v článku 1 prvom odseku od *Betrieb gewerblicher Art* a viníc Hessische Staatsweingüter GmbH Kloster Eberbach v príslušnom pomere.

2. Požadovaná vrátená suma zahŕňa úroky, ktoré boli vypočítané od vyplatenia pomoci až po jej skutočné splatenie.

3. Úroky sa vypočítajú ako zložený úrok v súlade s ustanoveniami kapitoly V nariadenia Komisie (ES) č. 794/2004 ([17]).

Článok 3

1. Vymáhanie pomoci uvedenej v článku 1 prvom odseku je bezodkladné a účinné.

2. Nemecko zabezpečí, aby sa toto rozhodnutie vykonalo do štyroch mesiacov po dátume jeho oznámenia.

Článok 4

1. Nemecko do dvoch mesiacov od oznámenia tohto rozhodnutia predloží Komisii tieto informácie:

— celkovú sumu (istinu a úrok), ktorej vrátenie sa od príjemcu požaduje,

— podrobný opis prijatých a plánovaných opatrení na vykonanie tohto rozhodnutia,

— dokumenty, prostredníctvom ktorých boli príjemcovia vyzvaní, aby vrátili pomoc.

2. Nemecko bude informovať Komisiu o pokroku dosiahnutom v súvislosti s opatreniami, ktoré sa prijali na vykonanie tohto rozhodnutia, až do úplného vrátenia pomoci uvedenej v článku 1 prvom odseku. Nemecko na žiadosť Komisie bezodkladne predloží informácie o prijatých a plánovaných opatreniach týkajúcich sa realizácie tohto rozhodnutia. Okrem toho predloží podrobné údaje o sumách, ktoré príjemcovia vrátili za túto pomoc a úroky.

Článok 5

Toto rozhodnutie je určené Spolkovej republike Nemecko.

V Bruseli 20. mája 2008

Za Komisiu

Mariann FISCHER BOEL

členka Komisie

([17]) Ú. v. EÚ L 140, 30.4.2004, s. 1.